

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1995-1996 (*)

29 APRIL 1996

WETSVOORSTEL

ter aanmoediging van beleggingen in risicodragend kapitaal

(Ingediend door de heren Paul De Grauwe,
Pierre Lano, Marc van den Abeelen en
Julien Van Aperen)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De vorming en spreiding van risicodragend kapitaal zijn van wezenlijk belang voor een economisch herstelbeleid en een ondernemingsvriendelijk klimaat.

De opvatting dat het bevorderen van risicodragend kapitaal leidt tot gezonde ondernemingen en duurzame tewerkstelling, wordt gedeeld door de regering, zoals blijkt uit de persmededeling « Meer kapitaal voor investeringen en groei », verspreid na de ministerraad van 26 januari 1996. In deze persmededeling wordt er trouwens de aandacht op gevestigd dat er omwille van de hoge spaarquota meer dan voldoende financiële middelen in de Belgische economie aanwezig zijn, maar dat deze financiële middelen georiënteerd dienen te worden naar risicodragend kapitaal.

In het verleden werden reeds een aantal fiscale maatregelen uitgewerkt om beleggers ertoe aan te sporen over te schakelen op risicodragende beleggingen om op deze manier de ondernemingen van nieuwe financieringsmiddelen te voorzien. Het belang

(*) Tweede zitting van de 49e zittingsperiode.

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1995-1996 (*)

29 AVRIL 1996

PROPOSITION DE LOI

encourageant les investissements en capital à risque

(Déposée par MM. Paul De Grauwe,
Pierre Lano, Marc van den Abeelen et
Julien Van Aperen)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La constitution et la diffusion du capital à risque sont d'une importance essentielle dans le cadre de la mise en oeuvre d'une politique de relance économique et de la création d'un climat favorable aux entreprises.

L'idée selon laquelle l'encouragement du capital à risque est bénéfique pour la santé des entreprises et la création d'emplois durables, est partagée par le gouvernement, comme le montre le communiqué de presse « Davantage de capital pour les investissements et la croissance », diffusé au terme du Conseil des ministres du 26 janvier 1996. Ce communiqué de presse attire du reste l'attention sur le fait qu'en raison du taux d'épargne élevé des ménages, l'économie belge dispose de moyens financiers plus que suffisants, mais que ceux-ci doivent être orientés vers le capital à risque.

Un certain nombre de mesures fiscales ont déjà été prises par le passé, afin d'inciter les investisseurs à se tourner vers le capital à risque et de procurer ainsi aux entreprises de nouveaux moyens financiers. L'exemple type en est sans conteste l'arrêté royal

(*) Deuxième session de la 49e législature.

rijkste voorbeeld is ongetwijfeld het koninklijk besluit n° 15 van 9 maart 1982, beter bekend als de wet Cooreman-De Clercq.

De maatregelen vervat in deze wet drongen zich op gezien de ongunstige conjuncturele vooruitzichten, de verslechtering van de internationale concurrentiepositie van het bedrijfsleven en het tekort aan risicodragend kapitaal.

Het zogenaamde « luik-De Clercq » van deze wet hield in dat de bedragen die de aan de personenbelasting onderworpen belastingplichtingen tijdens elk van de jaren 1982 tot en met 1985 zouden besteden aan de aanschaffing van aandelen, deelbewijzen of certificaten van gemeenschappelijke beleggingsfondsen binnen bepaalde grenzen, konden worden afgetrokken van het totale netto-inkomen.

Deze maatregel kende een groot succes. Het aantal nieuwe aandeelhoudersgezinnen steeg van 200 000 in 1982 naar ongeveer 500 000 eind 1985. Ook in andere landen waar het aandelenbezit fiscaal werd gestimuleerd (Frankrijk, Zweden ...) was er een sterke toename. Door het « luik-De Clercq » vloeide ongeveer voor 100 miljard frank nieuwe financiële middelen, onder de vorm van risicodragend kapitaal, naar de ondernemingen. Het vertrouwen in de beurs nam toe. De financiële structuur van vele ondernemingen verbeterde.

De voorstellen uit voornoemde nota van 26 januari 1996 zijn slechts een schuchtere en gedeeltelijke aanzet tot een oplossing voor de financieringsproblemen waarmee veel bedrijven hoe dan ook blijven kampen. In de bestaande situatie zijn meer ingrijpende maatregelen vereist. Bovendien is het welslagen van een nieuwe beleggingsvorm altijd enigszins onzeker, vooral wanneer deze niet (fiscaal) gestimuleerd wordt. Om al deze redenen ligt het voor de hand, terug te grijpen naar een instrument dat in een recent verleden zijn doeltreffendheid als hefboom voor de Belgische economie ten volle heeft bewezen. Juist in de voor iedereen begrijpelijke en toegankelijke formule schuilt ongetwijfeld een belangrijke verklaring voor het grote succes ervan.

Dit wetsvoorstel heeft dan ook tot doel de fiscale maatregel vervat in het « luik-De Clercq » (artikel 4 van het koninklijk besluit n° 15 van 9 maart 1982) in aangepaste vorm opnieuw in te voeren, voor bepaalde financiële instrumenten die worden aangeschaft gedurende de jaren 1996 tot en met 1999.

Aangezien de Belgische ondernemingen in vergelijking met hun Duitse en Nederlandse concurrenten in hun zoektocht naar financiële middelen vaak met structurele problemen te kampen hebben, moet worden gepleit voor fiscale maatregelen die aandelenbezit aantrekkelijker maken. Dergelijke stimulans kan worden beschouwd als de prijs die de overheid bereid is te betalen voor de versterking van ons kwetsbaar economisch weefsel. In een klimaat van voortdurende belastingverhogingen kan een fiscaalvriendelijke behandeling ook een belangrijk signaal voor de bur-

n° 15 du 9 mars 1982, mieux connu sous le nom de « loi Cooreman-De Clercq ».

Les mesures contenues dans cette loi s'imposaient en raison des mauvaises prévisions conjoncturelles, de la détérioration de la compétitivité de notre économie au niveau international et du manque de capital à risque.

Le « volet De Clercq » de ladite loi prévoyait que, pour chaque exercice d'imposition 1982 à 1985, les contribuables assujettis à l'impôt des personnes physiques pouvaient, dans certaines limites, déduire de l'ensemble de leurs revenus nets les sommes qu'ils avaient consacrées à l'achat d'actions, de parts représentatives ou de certificats de fonds communs de placement.

Cette mesure a remporté un grand succès. Le nombre de nouveaux actionnaires parmi les ménages est passé de 200 000 en 1982 à environ 500 000 en 1985. Dans d'autres pays où l'actionnariat a été encouragé fiscalement, (France, Suède, etc.) on a également noté une forte augmentation du nombre de détenteurs d'actions. Le « volet De Clercq » a généré pour les entreprises environ 100 milliards de francs de nouveaux moyens financiers sous la forme de capital à risque. La Bourse inspirait davantage confiance. La structure financière de nombreuses entreprises s'est améliorée.

Les propositions contenues dans la note du 26 janvier 1996 précitée ne constituent qu'une amorce de solution timide et partielle aux problèmes de financement auxquels de nombreuses entreprises continuent, quoi qu'il en soit, de se heurter. La situation actuelle exige des mesures plus radicales. En outre, le succès d'un nouveau type de placement est toujours quelque peu aléatoire, surtout lorsqu'il n'est pas encouragé (fiscalement). Pour ces différentes raisons, il est logique de rétablir un instrument qui a pleinement prouvé, dans un passé récent, son efficacité en tant que levier de l'économie belge. C'est précisément la compréhensibilité et l'accessibilité de la formule qui expliquent sans aucun doute l'essentiel de son important succès.

La présente proposition de loi a par conséquent pour objet de rétablir, sous une forme adaptée, la mesure fiscale contenue dans le « volet De Clercq » (article 4 de l'arrêté royal n° 15 du 9 mars 1982) pour certains instruments financiers qui seront acquis au cours des années 1996 à 1999.

Etant donné que, contrairement à leurs concurrentes allemandes et néerlandaises, les entreprises belges en quête de moyens financiers rencontrent souvent des problèmes structurels, il convient que des mesures fiscales soient prises afin de rendre la détention d'actions plus attrayante. L'octroi d'un tel encouragement peut être considéré comme le prix à payer par les pouvoirs publics pour renforcer notre tissu économique vulnérable. Dans le contexte actuel d'augmentation constante de la pression fiscale, l'adoption d'une mesure fiscale favorable au contri-

ger zijn, dat het noodzakelijke herstel van het consumentenvertrouwen bespoedigt.

In het algemeen pleiten volgende argumenten voor het herinvoeren van het zo succesvol gebleken « luik-De Clercq ».

1. Een hoge spaarneiging is typisch voor de Belgische gezinnen. Door de spaarders te stimuleren dit enorme spaarvermogen te oriënteren naar risicodragend kapitaal kan de Belgische economie worden omgevormd tot een productieve investeringseconomie. Vandaag wordt een groot deel van de spaargelden gekanaliseerd naar het budget van de Staat waar ze niet productief worden aangewend. Indirect heeft deze maatregel aldus een positief effect op de tewerkstelling.

2. De werking van de markt voor risicokapitaal verbetert, waardoor ondernemingen gemakkelijker een beroep kunnen doen op dit soort kapitaal.

3. Indien spaarders ertoe worden aangezet te beleggen in aandelen van ondernemingen verhogen zij de eigen middelen van die ondernemingen. Tevens verstevigen zij hierdoor de kapitaalstructuur van deze bedrijven. Dit leidt tot een verhoging van de rendabiliteit. Op lange termijn is het rendement van risicokapitaal bovendien doorgaans groter dan dat van vastrentende effecten.

4. Door de spreiding van het aandelenbezit onder Belgische spaarders wordt tevens een antwoord gegeven op het probleem van verankering.

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat een heruitgave van het « luik-De Clercq » van het koninklijk besluit n° 15 van 9 maart 1982 een positieve invloed zal hebben op de Belgische economie en op de Belgische ondernemingen. Indien onze nationale economie kan worden omgevormd in de richting van een productieve investeringseconomie en indien ondernemingen met expansiemogelijkheden vlot een beroep kunnen doen op de nodige financiële middelen zal dit ongetwijfeld leiden tot een verhoging van de tewerkstelling. Het zijn immers ondernemingen met expansiemogelijkheden die voor bijkomende werkgelegenheid zullen zorgen. De verbetering van de financiële structuur en de verhoging van de rendabiliteit van de ondernemingen zullen bovendien leiden tot een toename van de winst.

Naast de positieve impact van de geschetste terugverdieneffecten op de overheidsfinanciën, moet uiteraard ook de directe budgettaire kostprijs in rekening worden gebracht. Vermoedelijk bedraagt deze rechtstreeks ongeveer 25 miljard frank per jaar vanaf het moment dat de voorgestelde maatregel ten volle zijn uitwerking zal hebben. De directe budgettaire kosten hebben echter slechts een tijdelijk karakter, terwijl de terugverdieneffecten van blijvende en structurele aard zijn.

Omdat de toekomstige terugverdieneffecten zeer moeilijk in te schatten zijn, is het niet mogelijk het netto-effect (het verschil tussen de terugverdieneffecten en directe budgettaire kosten) op de overheids-

buable peut en outre constituer un signal important pour le citoyen et, chose nécessaire, rendre plus rapidement confiance aux consommateurs.

D'une manière générale, les arguments suivants justifient une réactivation du « volet De Clercq », qui a rencontré le succès que l'on sait:

1. Les ménages belges se caractérisent par une forte propension à l'épargne. Une mesure qui inciterait les épargnants à orienter cet important « bas de laine » vers le capital à risques permettrait de transformer l'économie belge en une économie productive basée sur l'investissement. A l'heure actuelle, une part importante de l'épargne est canalisée vers le budget de l'Etat, où elle est utilisée de manière improductive. La mesure proposée aurait donc indirectement une incidence positive sur l'emploi.

2. Le fonctionnement du marché du capital à risques s'améliorera, de sorte que les entreprises accéderont plus facilement à ce type de capital.

3. Si les épargnants sont incités à acquérir des actions d'entreprises, ils augmenteront les fonds propres de celles-ci. Ce faisant, ils renforceront la structure financière de ces entreprises, ce qui entraînera une amélioration de leur rentabilité. A long terme, le rendement du capital à risques est en outre généralement supérieur à celui des titres à rendement fixe.

4. La répartition du capital-actions entre des épargnants belges apportera également une solution au problème de l'ancrage.

Il ressort de l'aperçu ci-avant qu'une réédition du « volet De Clercq » de l'arrêté royal n° 15 du 9 mars 1982 aurait une incidence positive sur l'économie et les entreprises belges. Si notre économie nationale pouvait être réorientée dans le sens d'une économie productive basée sur l'investissement et si les entreprises ayant un potentiel de développement pouvaient disposer aisément des moyens financiers dont elles ont besoin, il est certain que le volume de l'emploi augmenterait. Ce sont en effet les entreprises avec un potentiel d'expansion qui créeront des emplois supplémentaires. L'amélioration de la structure financière et l'augmentation de la rentabilité des entreprises entraîneront un accroissement des bénéfices.

A côté de l'incidence positive que les retombées économiques évoquées ci-dessus auront sur les finances publiques, il convient évidemment de tenir compte aussi du coût budgétaire direct. Celui-ci devrait représenter quelque 25 milliards de francs par an dès que la mesure proposée produira pleinement ses effets. Le coût budgétaire direct ne revêt toutefois qu'un caractère provisoire, tandis que les effets induits sont permanents et structurels.

Les retombées économiques futures étant très difficiles à évaluer, il est impossible de calculer avec précision l'effet net (la différence entre les effets induits et le coût budgétaire direct) sur les finances

financiën precies te berekenen. Uit diverse studies is wel gebleken dat het oorspronkelijke « luik-De Clercq » al vanaf het vierde jaar positieve netto-effecten genereerde. Zowel in 1986 als in 1987 bracht deze maatregel voor de Schatkist ongeveer 11 miljard frank op.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Art. 2

Naar analogie met artikel 4, § 1 van het koninklijk besluit n° 15 van 9 maart 1982 maakt artikel 2 het alle aan de personenbelasting onderworpen belastingplichtigen mogelijk hun totale netto-inkomen, dit is de som van de netto-inkomens van de verschillende in artikel 6 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 bedoelde categorieën, te verminderen, namelijk met de bedragen die in elk van de jaren 1996 tot en met 1999 worden besteed aan de inschrijving op of de aankoop van aandelen of andere met aandelen gelijk te stellen waardepapieren (artikel 2, 1°) of van aandelen en rechten van deelneming in erkende instellingen voor collectieve belegging (artikel 2, 2°).

In artikel 2, 1°, werd de terminologie gevolgd van artikel 1 van de wet van 6 april 1995 inzake de secundaire markten, het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs. Deze wet zet Europese richtlijnen in Belgisch recht om en vervangt verscheidene bepalingen van de wet van 4 december 1990 op de financiële transacties en de financiële markten.

De Belgische instellingen voor collectieve belegging (artikel 2, 2°) zijn de opvolgers van de gemeenschappelijke beleggingsfondsen. Ze hebben als doel de collectieve belegging van uit het publiek aange trokken kapitaal, in België of in het buitenland. Het betreft drie categorieën instellingen :

- a. de beleggingsinstellingen met een veranderlijk aantal rechten van deelneming die geregeld zijn bij overeenkomst (beleggingsfonds met vast aantal rechten van deelneming, beheerd door een beheersvennootschap) of bij statuten (beleggingsvennootschap met vast kapitaal of bevek);
- b. de beleggingsinstellingen met een vast aantal rechten van deelneming die geregeld zijn bij overeenkomst (beleggingsfonds met vast aantal rechten van deelneming, beheerd door een beheersvennootschap) of bij statuten (beleggingsvennootschap met vast kapitaal of bevak);
- c. de instellingen voor belegging in schuldvorderingen die geregeld zijn bij overeenkomst (fonds voor belegging in schuldvorderingen) of bij statuten (vennootschap voor belegging in schuldvorderingen of VBS), beheerd door een beheersvennootschap.

publiques. Diverses études ont montré que le « volet De Clercq » initial avait généré des effets nets positifs dès la quatrième année. En 1986 et en 1987, cette mesure a rapporté quelque 11 milliards de francs au Trésor.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Art. 2

Par analogie avec l'article 4, § 1er, de l'arrêté royal n° 15 du 9 mars 1982, cet article permet aux contribuables assujettis à l'impôt des personnes physiques de déduire de l'ensemble de leurs revenus nets, c'est-à-dire de la somme des revenus nets des différentes catégories visées à l'article 6 du Code des impôts sur les revenus 1992, les sommes qu'ils ont consacrées pendant chacune des années comprises entre 1996 et 1999, à l'achat ou à la souscription d'actions et d'autres valeurs assimilables à des actions (article 2, 1°) ou d'actions et de parts d'organismes agréés de placement collectif (article 2, 2°).

La terminologie utilisée à l'article 2, 1°, est celle de l'article 1er de la loi du 6 avril 1995 relative aux marchés secondaires, au statut des entreprises d'investissement et à leur contrôle, aux intermédiaires et conseillers en placements. Cette loi transpose des directives européennes en droit belge et remplace diverses dispositions de la loi du 4 décembre 1990 relative aux opérations financières et aux marchés financiers.

Les organisations belges de placement collectif (article 2, 2°) sont les héritiers des fonds communs de placement. Ils ont pour objet le placement collectif de capitaux recueillis auprès du public, en Belgique ou à l'étranger et regroupent les trois catégories suivantes :

- a. les organismes de placement à nombre variable de parts qui revêtent la forme contractuelle (fonds de placement à nombre variable de parts, géré par une société de gestion) ou la forme statutaire (société d'investissement à capital variable ou sicav);
- b. les organismes de placement à nombre fixe de parts qui revêtent la forme contractuelle (fonds de placement à nombre fixe de parts, géré par une société de gestion) ou la forme statutaire (société d'investissement à capital fixe ou sicaf);
- c. les organismes de placement en créances qui revêtent la forme contractuelle (fonds de placement en créances) ou statutaire (société d'investissement en créances ou SIC), gérés par une société de gestion.

Beleggingsinstellingen zijn dus, ofwel beleggingsfondsen met een aantal rechten van deelneming, ofwel beleggingsvennootschappen die worden opgericht als naamloze vennootschappen of als commanditaire vennootschappen op aandelen, waarvan het kapitaal wordt vertegenwoordigd door aandelen en andere met aandelen gelijk te stellen waardepapieren.

De instellingen voor beleggingen in schuldvorderingen dienen te worden uitgesloten aangezien deze instellingen niet beleggen in risicodragend kapitaal.

Art. 3

Artikel 3 bepaalt dat niet op een effectenbeurs genoteerde financiële instrumenten (conform de wet van 6 april 1995 wordt niet langer gesproken over effecten, maar over financiële instrumenten) niet kunnen rekenen op de aftrek zoals bedoeld in artikel 2. Deze bepaling is analoog met het oorspronkelijk koninklijk besluit n° 15. Hierbij dient te worden opgemerkt dat sinds 1 januari 1996, periodieke veilingen niet langer worden georganiseerd door een beurscommissie, maar door een autonome marktautoriteit. Deze marktautoriteiten hebben de plaats ingenomen van de beurscommissies.

Art. 4

Artikel 4 maakt de erkenning van de instellingen voor collectieve beleggingen (zonder de instellingen voor belegging in schuldvorderingen) afhankelijk van een aantal voorwaarden. Zo wordt een minimumpercentage gespecificeerd voor beleggingen in hoog-risicodragend kapitaal.

Art. 5

Artikel 5 beperkt de in artikel 2 bedoelde aftrek tot 50 000 frank, vermeerderd met 15 000 frank per echtgenoot en per andere persoon ten laste. De totale aftrek mag niet hoger zijn dan 80 000 frank. In de gevallen dat gehuwde personen fiscaal niet als echtgenoot, maar als alleenstaande worden aangemerkt en er dus twee afzonderlijke aanslagen worden gevestigd, is de aftrek beperkt tot 30 000 frank per echtgenoot.

Art. 7

Artikel 7 bepaalt dat een vervroegde overdracht leidt tot een gedeeltelijke taxatie van de aanschafsprijs als divers inkomen, behalve als de overdrachtsprijs binnen drie maanden opnieuw wordt belegd of in geval van overlijden van de belastingplichtige.

Les organismes de placement sont donc soit des fonds de placement constitués d'un certain nombre de parts, soit des sociétés d'investissement constituées sous la forme de sociétés anonymes ou de sociétés en commandite par actions, dont le capital est représenté par des actions ou par d'autres valeurs assimilables à des actions.

Il convient d'exclure les organismes de placement en créances, étant donné que ces organismes n'investissent pas dans du capital à risque.

Art. 3

Cet article dispose que les instruments financiers (conformément à la loi du 6 avril 1995, on ne parle plus de titres mais d'instruments financiers) non inscrits à la cote d'une bourse de valeurs mobilières ne peuvent bénéficier de la déduction visée à l'article 2. Cette disposition figurait dans l'arrêté royal n° 15 initial. Il convient de faire observer à cet égard que, depuis le 1er janvier 1996, les ventes publiques ne sont plus organisées par la commission de la Bourse, mais par une autorité de marché autonome. Ces autorités de marché se sont substituées aux commissions de la Bourse.

Art. 4

Cet article subordonne l'agrégation des organismes de placement collectif (à l'exclusion des organismes de placement en créances) à un certain nombre de conditions. C'est ainsi que l'article impose un pourcentage minimum de placements en capital à haut risque.

Art. 5

Cet article limite la déduction prévue à l'article 2 à 50 000 francs, majorés de 15 000 francs pour le conjoint et pour toute autre personne à charge, la déduction globale ne pouvant dépasser 80 000 francs. Dans les cas où des personnes mariées sont considérées, sur le plan fiscal, non comme des conjoints mais comme des isolés et où il faut dès lors établir deux impositions distinctes, la déduction est limitée à 30 000 francs par conjoint.

Art. 7

Cet article dispose qu'une cession anticipée donne lieu à une taxation partielle du prix d'acquisition au titre de revenus divers, sauf si le prix de la cession est remployé dans les trois mois ou en cas de décès du contribuable.

Art. 8 en 9

De bedoelde aftrek wordt slechts toegekend als de belastingplichtige bij zijn aangifte de bewijsstukken voorlegt waaruit blijkt dat de aandelen op het einde van het belastbaar tijdperk nog in zijn bezit zijn. Zij moeten bewaard worden gedurende vijf jaar.

Art. 11

Krachtens artikel 11 kunnen de bepalingen van deze wet verlengd worden.

P. DE GRAUWE
P. LANO
M. VAN DEN ABEELEN
J. VAN APEREN

Art. 8 et 9

La déduction en question n'est accordée que si le contribuable produit à l'appui de sa déclaration les pièces justificatives attestant que les actions sont toujours en sa possession à la fin de la période imposable. Elles doivent être conservées pendant cinq ans.

Art. 11

L'article 11 permet de prolonger les dispositions de la loi.

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Voor de aanslagjaren 1997 tot en met 2000 mogen de aan de personenbelasting onderworpen belastingplichtigen van hun totale netto-inkomen, als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 de bedragen aftrekken die zij gedurende het belastbaar tijdperk hebben besteed aan de aanschaffing van of aan de inschrijving op en de afbetaling van :

1° aandelen en andere met aandelen gelijk te stellen waardepapieren van vennootschappen, verenigingen, inrichtingen of instellingen die krachtens titel III, hoofdstuk I van hetzelfde Wetboek onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting, alsook alle andere gewoonlijk verhandelde waardepapieren waarmee die aandelen of andere met aandelen gelijk te stellen waardepapieren via inschrijving of omruiling kunnen worden verworven of die in contanten worden afgewikkeld, met uitsluiting van betaalmidelen;

2° aandelen en andere met aandelen gelijk te stellen waardepapieren en rechten van deelneming in Belgische instellingen voor collectieve belegging, met uitsluiting van de instellingen voor belegging in schuldvorderingen, beheerst door de wet van 4 december 1990 op de financiële transacties en de financiële markten inzonderheid boek III, titel I, en erkend door de minister van Financiën.

Art. 3

De in artikel 2, 1°, bedoelde financiële instrumenten omvatten niet de niet op de effectenbeurs goeteerde financiële instrumenten uitgegeven voor 1 januari 1996, tenzij het gaat om financiële instrumenten aangeschaft ter gelegenheid van een periodieke veiling georganiseerd door een beurscommissie als bedoeld in artikel 10 van de wet van 4 december 1990 op de financiële transacties en de financiële markten of om financiële instrumenten na 1 januari 1996 aangeschaft ter gelegenheid van een periodieke veiling georganiseerd door een marktautoriteit als bedoeld in artikel 16 van de wet van 6 april 1995 inzake de secundaire markten, het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs.

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Pour les exercices d'imposition 1997 à 2000, les contribuables assujettis à l'impôt des personnes physiques peuvent déduire de l'ensemble de leurs revenus nets, visés à l'article 6, alinéa 2, du Code des impôts sur les revenus 1992, les sommes qu'ils ont consacrées, pendant la période imposable, à l'achat ou à la souscription et à la libération:

1° d'actions et d'autres valeurs assimilables à des actions de sociétés, associations, établissements ou organismes, qui, en vertu des dispositions du titre III, chapitre Ier, du même Code sont assujettis à l'impôt des sociétés, ainsi que de toutes autres valeurs habituellement négociables, permettant d'acquérir ces actions ou autres valeurs assimilables à des actions, par voie de souscription ou d'échange ou donnant lieu à des paiements en espèces, à l'exclusion des moyens de paiement;

2° d'actions et d'autres valeurs assimilables à des actions, ainsi que des parts d'un organisme de placement collectif de droit belge, à l'exclusion des organismes de placement en créances, régis par la loi du 4 décembre 1990 relative aux opérations financières et aux marchés financiers et, en particulier, par son livre III, titre Ier, et agréés par le ministre des Finances.

Art. 3

Les instruments financiers visés à l'article 2, 1°, ne comprennent pas les instruments financiers non inscrits à la cote émis avant le 1er janvier 1996, à moins qu'il ne s'agisse d'instruments financiers acquis à l'occasion d'une vente publique organisée périodiquement par la commission de la Bourse, visée à l'article 10 de la loi du 4 décembre 1990 relative aux opérations financières et aux marchés financiers ou d'instruments financiers, acquis après le 1er janvier 1996 à l'occasion d'une vente publique organisée périodiquement par une autorité de marché visée à l'article 16 de la loi du 6 avril 1995 relative aux marchés secondaires, au statut des entreprises d'investissement et à leur contrôle, aux intermédiaires et conseillers en placements.

Art. 4

Voor de toepassing van deze wet is de erkenning van de instellingen voor collectieve belegging afhankelijk van de vereiste dat de beheersvennootschappen die de beleggingsfondsen beheren als bedoeld in artikelen 108, 1° en 2°, 111 en 117 van de wet van 4 december 1990 op de financiële transacties en de financiële markten en de beleggingsvennootschappen als bedoeld in de artikelen 114 en 118 van dezelfde wet, de verbintenis aangaan hun activa tot 31 december 2005 te gebruiken voor ten minste 50 % in aandelen of met aandelen gelijk te stellen waardepapieren van Belgische vennootschappen en voor ten minste 25 % in hoog risicodragend kapitaal, als bedoeld in artikel 122, § 1, 6° van dezelfde wet.

De Koning regelt de wijze waarop de erkenning wordt toegekend en behouden en de controle op het naleven van de aangegane verbintenis.

Art. 5

De in artikel 2 bedoelde aftrek is per belastbaar tijdperk beperkt tot 50 000 frank, verhoogd met 15 000 frank voor de echtgenoot en voor iedere andere persoon ten laste zoals bedoeld in artikel 126 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.

In geval van toepassing van artikel 128 van hetzelfde Wetboek, is de aftrek beperkt tot 30 000 frank per echtgenoot.

In geen geval mag de in artikel 2 bedoelde aftrek per belastbaar tijdperk meer bedragen dan 80 000 frank.

Art. 6

Wanneer tijdens één van de jaren 1996 tot en met 1999 aangeschafte financiële instrumenten worden verkocht in de loop van het jaar waarin ze zijn aange-schaft, wordt voor die aanschaffing geen aftrek verleend indien de overdrachtsprijs niet in de loop van datzelfde jaar wordt herbelegd in financiële instrumenten als bedoeld in artikel 2.

Art. 7

§ 1. In geval van overdracht, binnen vijf jaar na de aanschaffing van financiële instrumenten waarvoor de in artikel 2 bedoelde aftrek is verricht, wordt het belastbaar inkomen van het jaar waarin die overdracht plaatsgreep verhoogd met een bedrag aan gezamenlijk belastbare diverse inkomsten dat gelijk is aan zoveel maal één-zestigste van de aanschaffingsprijs van die financiële instrumenten, als er nog volle maanden te lopen blijven tot het einde van de termijn van vijf jaar.

§ 2. Paragraaf 1 is niet van toepassing indien :

Art. 4

Pour l'application de la présente loi, l'agrégation des organismes de placement collectif est subordonnée à la condition que les sociétés de gestion qui gèrent les fonds de placement visés aux articles 108, 1° et 2°, 111 et 117 de la loi du 4 décembre 1990 relative aux opérations financières et aux marchés financiers et les sociétés d'investissement visées aux articles 114 et 118 de la même loi s'engagent à employer leurs actifs jusqu'au 31 décembre 2005, à concurrence d'au moins 50 % en actions ou autres valeurs assimilables à des actions de sociétés belges et à concurrence d'au moins 25 % en capital à haut risque visé à l'article 122, § 1er, 6°, de la même loi.

Le Roi règle les conditions de l'octroi et du maintien de l'agrégation et celles du contrôle du respect de l'engagement susvisé.

Art. 5

La déduction prévue à l'article 2 est limitée, par période imposable, à 50 000 francs, majorés de 15 000 francs pour le conjoint et pour toute autre personne à charge visée à l'article 126 du Code des impôts sur les revenus 1992.

En cas d'application de l'article 128 du même Code, la déduction est limitée à 30 000 francs par conjoint.

En aucun cas, la déduction prévue à l'article 2 ne peut dépasser 80 000 francs par période imposable.

Art. 6

Quand des instruments financiers acquis au cours d'une des années 1996 à 1999 sont vendus au cours de l'année de l'acquisition, aucune déduction n'est accordée en raison de cette acquisition si le prix de cession n'est pas remployé au cours de la même année en instruments financiers visés à l'article 2.

Art. 7

§ 1er. En cas de cession, dans les cinq ans de leur acquisition, d'instruments financiers en raison desquels la déduction prévue à l'article 2 a été pratiquée, le revenu imposable de l'année de la cession est majoré, au titre de revenus divers imposables globalement, d'un montant égal à autant de fois un soixantième du prix d'acquisition de ces instruments financiers qu'il reste de mois entiers à courir jusqu'à l'expiration du délai de cinq ans.

§ 2. Le § 1er n'est pas applicable dans les cas où :

1° de overdrachtprijs binnen drie maanden wordt herbelegd in financiële instrumenten als bedoeld in artikel 2;

2° de overdracht te wijten is aan het overlijden van de belastingplichtige of gebeurt om niet aan een erfgerechtigde in rechte lijn. Alsdan zijn de bepalingen van paragraaf 1 voor de overblijvende termijn van toepassing op de nieuwe bezitter van de financiële instrumenten.

Art. 8

De belastingplichtigen die aanspraak maken op de in artikel 2 bedoelde aftrek moeten de bewijsstukken van de aankoop, van het behoud of van de wederbelegging van de financiële instrumenten, voorleggen met hun aangifte in de inkomstenbelastingen van het belastbaar tijdperk waarvoor de aftrek is verricht en voor de volgende vijf belastbare tijdperken.

In de bij artikel 7, § 2, 2°, bedoelde gevallen berust die verplichting bij de nieuwe bezitter van de financiële instrumenten.

Art. 9

§ 1. Indien het gaat om aandelen of om andere met aandelen gelijk te stellen waardepapieren van vennootschappen op aandelen of om rechten van deelneming in erkende instellingen voor collectieve belegging die in vrijwillige bewaargeving zijn gegeven bij een persoon die gemachtigd is om dergelijke bewaargevingen te ontvangen, moeten de door de bewaarnemer uitgereikte bewijsstukken het aantal en de volledige benaming van de in bewaring gegeven financiële instrumenten vermelden, alsook de aankoopdatum en aankoopprijs van die financiële instrumenten, de eventuele overdrachten of opnemingen en herbeleggingen in aantal, benaming en waarde, evenals het nettobedrag van de inkomsten die ten gevolge van de in bewaring gegeven financiële instrumenten zijn geïncasseerd.

§ 2. Indien het gaat om aandelen of om andere met aandelen gelijk te stellen waardepapieren van vennootschappen op aandelen of om rechten van deelneming in erkende instellingen voor collectieve belegging die niet in bewaring, als bedoeld in § 1, zijn gegeven, zijn de bewijsstukken :

1° voor het jaar van de aanschaffing, het borderel, als bedoeld in artikel 38, derde lid, van de wet van 6 april 1995 inzake de secundaire markten, het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs, bezorgd door een erkende bemiddelaar, als bedoeld in de artikelen 2, § 1, en 34 van dezelfde wet; eventueel het bewijsstuk van de incassering van de inkomsten die tijdens het jaar van de aanschaffing betaalbaar zijn gesteld, met vermelding van de identiteit en het volledig adres van de verkrijger van de inkomsten, het aantal en de identificatie van de fi-

1° le prix de cession a été remployé dans les trois mois en instruments financiers visés à l'article 2;

2° la cession résulte du décès du contribuable ou est faite à titre gratuit à un successible en ligne directe. Dans cette dernière éventualité, les dispositions du § 1er sont applicables au nouveau détenteur des instruments financiers pour la période restant à courir.

Art. 8

Les contribuables qui revendiquent la déduction prévue à l'article 2 doivent produire les pièces justificatives de l'acquisition, de la conservation ou du remploi des instruments financiers à l'appui de leur déclaration aux impôts sur les revenus pour la période imposable pour laquelle la déduction est opérée et pour les cinq périodes imposables suivantes.

Dans les cas visés à l'article 7, § 2, 2°, cette obligation incombe au nouveau détenteur des instruments financiers.

Art. 9

§ 1er. S'il s'agit d'actions ou d'autres valeurs assimilables à des actions de sociétés par actions ou de parts d'un organisme agréé de placement collectif qui font l'objet d'un dépôt volontaire chez un intermédiaire habilité à recevoir de tels dépôts, les pièces justificatives délivrées par le dépositaire doivent mentionner le nombre et la dénomination complète des instruments financiers déposés, la date et le prix d'acquisition de ces instruments financiers, les cessions ou retraits et les remplois éventuels en nombre, dénomination et valeur, ainsi que le montant net des revenus encaissés en raison des instruments financiers déposés.

§ 2. S'il s'agit d'actions ou d'autres valeurs assimilables à des actions de sociétés par actions ou de parts d'un organisme agréé de placement collectif qui ne font pas l'objet d'un dépôt visé au § 1er, les pièces justificatives sont :

1° pour l'année de l'acquisition, le bordereau visé à l'article 38, alinéa 3, de la loi du 6 avril 1995 relative aux marchés secondaires, au statut des entreprises d'investissement et à leur contrôle, aux intermédiaires et conseillers en placements, délivré par un intermédiaire agréé visé aux articles 2, § 1er, et 34 de la même loi et, le cas échéant, la pièce justificative de l'encaissement des revenus mis en paiement pendant l'année de l'acquisition, avec mention de l'identité et de l'adresse complète du bénéficiaire des revenus, l'identification des instruments financiers productifs des revenus et leur nombre. Les pièces justificatives

nanciële instrumenten waarop de inkomsten betrekking hebben. De bewijsstukken van de aanschaffing of van de inschrijving en van de inkomsten van aandelen of van andere met aandelen gelijk te stellen waardepapieren van vennootschappen die zelf hun financiële dienst waarnemen, mogen door die vennootschappen, onder de controle van de administratie, worden afgeleverd;

2° voor de volgende vijf jaren, de bewijsstukken, ofwel van de incassering van de inkomsten die tijdens ieder van die jaren betaalbaar zijn gesteld door de vennootschappen of instellingen die de financiële instrumenten hebben uitgegeven waarvoor de aftrek is verricht, ofwel eventueel van de overdracht of van de herbelegging van de overdrachtprijs van de overgedragen financiële instrumenten.

§ 3. Indien het gaat om aandelen of om andere met aandelen gelijk te stellen waardepapieren op naam kunnen de bewijsstukken, volgens het geval, bestaan in een afschrift van het register van de aandelen op naam of van het register der vennoten.

Art. 10

Voor zover daarvan niet wordt afgeweken, zijn de bepalingen van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 en inzonderheid deze van Titel VII, Hoofdstuk X, dat betrekking heeft op de strafbepalingen, van toepassing op de bepalingen van deze wet.

Art. 11

De Koning kan, bij een in ministerraad overlegd besluit, en voor de periode die Hij vaststelt, de toepassing van deze wet uitbreiden tot de aanslagjaren die volgen op het aanslagjaar 2000.

27 maart 1996.

P. DE GRAUWE
P. LANO
J. VAN APEREN
M. VAN DEN ABELEN

de l'acquisition ou de la souscription et des revenus d'actions ou d'autres valeurs assimilables à des actions de sociétés qui assurent elles-mêmes leur service financier peuvent être délivrées par ces sociétés, sous le contrôle de l'administration;

2° pour les cinq années suivantes, les pièces justificatives soit de l'encaissement des revenus mis en paiement pendant chacune de ces années par les sociétés ou organismes émetteurs des instruments financiers en raison desquels la déduction a été opérée, soit, le cas échéant, de la cession et du emploi du prix de cession des instruments financiers cédés.

§ 3. S'il s'agit d'actions ou d'autres valeurs nominatives assimilables à des actions, les pièces justificatives peuvent consister en un extrait, suivant le cas, du registre des actions nominatives ou du registre des associés.

Art. 10

Pour autant qu'il n'y soit pas dérogé, les dispositions du Code des impôts sur les revenus 1992 et, notamment, celles du Titre VII, Chapitre X, relatif aux sanctions, sont d'application aux dispositions de la présente loi.

Art. 11

Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres et pour la période qu'il détermine, étendre l'application de la présente loi aux exercices d'imposition postérieurs à l'exercice d'imposition 2000.

27 mars 1996.

